KALBOS DALYS

Pagal morfologinę struktūrą	Pagal galėjimą eiti sakinio dalimis		Kalbos dalies pavadinimas	Kalbos dalis reiškia, žymi	Gramatiniai požymiai	Pavyzdžiai
KAITOMOSIOS	Savarankiškos	1	Daiktavardis	daiktų, reiškinių, veiksmų ir ypatybių pavadinimus, (***kas tai?***) ir yra vyriškosios arba moteriškosios giminės	**skyrius, giminė, skaičius, linksnis**	stalas -stalai, lietus - lietūs, žolė - žolės, dorybė - dorybės, stalas, stalo, stalui... lietus, lietui, lietų, žolė, žole, žolėje
		2	Būdvardis	daikto ypatybę ir atsako į klausimus ***koks? kokia? kuris? kuri?***	**giminė, skaičius, linksnis, laipsnis**	baltas - balta - balta; šviesus - šviesi - šviesu; medinis - medinė; geras -geri; didelė - didelės; puikus - puikūs; naujas, naujo, naujam... žalia, žalios, žaliai... medinis, medinio; gražus, gražesnis, gražiausias; įdomi, įdomesnė, įdomiausia
		3	Skaitvardis	skaičių, daiktų kiekį ar parodo jų skaičiuojamąją vietą eilėje ir atsako į klausimus ***kiek? kelintas?***	**skyrius, giminė, skaičius** (ne visi), **linksnis** (ne visi)	vienas - viena; du - dvi; keturi - keturios; trečiasis - trečioji; vienas - vieni; viena - vienos; pirmas - pirmi; antras, antro, antram... trečia, trečią, trečioje.
		4	Įvardis	daiktą, asmenį ar ypatybę įvardiją, bet nepavadina ir atsako į klausimus ***kas? koks? kokia? keli? kieno?***	**giminė** (ne visi), **skaičius** (ne visi), **linksnis** (ne visi)	savas - sava; tas -ta; anas - ana; visoks - visokia; aš - mes; tu - jūs; tas - tie; šita - šitos; kuris - kurie; šitas, šito, šitam; kita, kitos, kitai
		5	Veiksmažodis	veiksmą ar būseną ir atsako į klausimus ***ką veikia? ką veikė?***	**nuosaka, laikas, skaičius, asmuo**	bėga, bėgtų, bėk; tyli, tylėtų, tylėk; einu, ėjau, eidavau, eisiu; stovi, stovėjai, stovėdavai, stovėsi; nešu - nešame; girdi - girdite; važiavau - važiavome; aš sakau, tu sakau, jis ji sako, mes sakome, jūs sakote, jie jos sako.
		6	Prieveiksmis	veiksmo apilnkybę, ypatybę ar ypatybės ypatybę, atsako į klausimus ***kaip? kada? kur? kiek? keliese? kodėl?***	**laipsnis** (tik būdo priev.)	gražiai, gražiau, gražiausiai; drąsiai, drąsiau, drąsiausiai, čia, dabar, kažkur, kažin kur, rytoj, tuojau, iš lėto, be galo, dviese, trise, šįryt, anąkart, namo, namie, pasroviui, kodėl
NEKAITOMOSIOS	Nesavarankiškos	7	Prielinksnis	eina su linksniu ir rodo linksniuojamojo žodžio ryšį su kitais žodžiais	✗	ant, anot, apie, be, dėl, į, iki, iš, ligi, link, nuo, pas, per, po, prie, su, sulig, ties, dėka, greta, šalia
		8	Jungtukas	jungia žodžius, jų junginius ir sudėtinio sakinio dėmenis	✗	ar, arba, bet, jei, jeigu, jog, ir, kad, kadangi, kai, lyg, o, nes, nors, tačiau, tad, tartum
		9	Dalelytė	suteikia sakiniui ar jo dalims papildomų reikšmės atspalvių	✗	argi, bene, bent, beveik, dar, gi, jau, nagi, ne, nebe, negi, nejaugi, net, netgi, nė, pat, vis
	Jausminės - vaizdingosios	10	Jaustukas	reiškia **žmogaus** jausmus ar valios paskatas, bet jų neįvardija	✗	a, ak, oi, oho, ačiū, deja, dėkui, dieve, dievaži, ladadien, sudie, vaje, viešpatie, viso gero
		11	Ištiktukas	reiškia įvairių **veiksmų** sukeltus garsus ar vaizdus	✗	braukšt, dirbt, din din, dzin, dzingt, miau, kybur, tekšt, šurum burum, šš, ga ga, ka ka ka, ku kū, pry pry pry, žvilgt
+ Neasmenuojamos veiksmažodžio formos				Dalyvis, padalyvis, pusdalyvis		**Dalyviai**: skaitantis, skaitęs, skaitomas, skaitytas **Padalyviai**: skaitant, perskaičius **Pusdalyviai**: skaitydamas, skaitydama

DAIKTAVARDIS

GRAMATINIAI POŽYMIAI

01	Skyrius	BENDRINIAI (bendri daiktų ar asmenų pavadinimai) ir TIKRINIAI (vardai, vietovardžiai, pavadinimai) *akmuo, bitė, laukas, stalas, žolė, bėgimas, ryžtas* — *Lina, Maironis, Klaipėda, Kalėdos, Marsas, „Žalgiris“*
02	Giminė	VYRIŠKOJI *medis, namas* ir MOTERIŠKOJI *žolė, sesuo* Bet gali būti: *tas kerėpla, neklaužada*; *ta kerėpla, neklaužada*
03	Skaičius	VIENASKAITA *namas, slyva* ir DAUGISKAITA *namai, slyvos*
04	Linksniuotė	Yra 5, nustatomos pagal vns. V. ir vns. K. linksnių galūnes Žr. kitą lentelę „Daiktavardžių linksniavimas“
05	Linsksnis	Vardininkas kas? *katinas*; Kilmininkas ko? *katino*; Naudininkas kam? *katinui*; Galininkas ką? *katiną*; Įnagininkas kuo? *katinu*; Vietininkas kur, kame? *katine*

DAIKTAVARDŽIŲ LINKSNIAVIMAS

	Linksnis	Trumpinys, klausimas	Linksniuotės (nustatomos pagal vns. V. ir vns. K. linksnių galūnes)									
			I (vyr. g.)		II (mot. g., vyr. g.)		III (mot. g., vyr. g.)		IV (vyr. g.)		V (mot. g., vyr. g.)	
Vienaskaita	Vardininkas	V. Kas?	namas	kelias	vyšnia	žolė	pilis	dantis	sūnus	vaisius	šuo	sesuo
	Kilmininkas	K. ko?	namo	kelio	vyšnios	žolės	pilies	danties	sūnaus	vaisiaus	šuns	sesers
	Naudininkas	N. kam?	namui	keliui	vyšniai	žolei	piliai	dančiui	sūnui	vaisiui	šuniui	seseriai
	Galininkas	G. ką?	namą	kelią	vyšnią	žolę	pilį	dantį	sūnų	vaisių	šunį	seserį
	Įnagininkas	Įn. kuo?	namu	keliu	vyšnia	žole	pilimi	dantimi	sūnumi	vaisiumi	šunimi	seserimi/ seseria
	Vietininkas	Vt. kame?	name	kelyje	vyšnioje	žolėje	pilyje	dantyje	sūnuje	vaisiuje	šunyje	seseryje
	Šauksmininkas	Š. -	name	kely	vyšnia	žole	pilie	dantie	sūnau	vaisiau	šunie	seserie
Daugiskaita	Vardininkas	V. Kas?	namai	keliai	vyšnios	žolės	pilys	dantys	sūnūs	vaisiai	šunys	seserys
	Kilmininkas	K. ko?	namų	kelių	vyšnių	žolių	pilių	dantų	sūnų	vaisių	šunų	seserų
	Naudininkas	N. kam?	namams	keliams	vyšnioms	žolėms	pilims	dantims	sūnums	vaisiams	šunims	seserims
	Galininkas	G. ką?	namus	kelius	vyšnias	žoles	pilis	dantis	sūnus	vaisius	šunis	seseris
	Įnagininkas	Įn. kuo?	namais	keliais	vyšniomis	žolėmis	pilimis	dantimis	sūnumis	vaisiais	šunimis	seserimis
	Vietininkas	Vt. kame?	namuose	keliuose	vyšniose	žolėse	pilyse	dantyse	sūnuose	vaisiuose	šunyse	seseryse
	Šauksmininkas	Š. -	namai	keliai	vyšnios	žolės	pilys	dantys	sūnūs	vaisiai	šunys	seserys

BŪDVARDIS

GRAMATINIAI POŽYMIAI

01 Rūšis

PAPRASTIEJI *naujas, šviesus, didelis* ir ĮVARDŽIUOTINIAI *naujasis, šviesusis, didysis*

02 Laipsnis

NELYGINAMASIS *baltas, tuščias, drąsus* | AUKŠTESNYSIS *baltesnis, tuštesnis, drąsesnis* | AUKŠČIAUSIASIS *balčiausias, tuščiausias, drąsiausias*

03 Giminė

VYRIŠKOJI *baltas, tuščias, drąsus* | MOTERIŠKOJI *balta, tuščia, drąsi* | BEVARDĖ *bálta, tùščia, drąsù*

04 Skaičius

VIENASKAITA baltas, baltesnis, balčiausias ir DAUGISKAITA *balti, baltesni, balčiausi*

X *Bevardė giminė nekaitoma skaičiais*

05 Linksnis

Vardininkas koks? *baltas*; Kilmininkas kokio? *balto*; Naudininkas kokiam? *baltam*;
Galininkas kokį? *baltą*; Įnagininkas kokiu? *baltu*; Vietininkas kokiame? *baltame*

BŪDVARDŽIŲ LINKSNIAVIMAS

	Linksnis	Klausimas	Vyriškoji giminė			Moteriškoji giminė		
Vienaskaita	Vardininkas	Koks? Kokia?	balt**as**	gražus	medinis	balt**a**	graž**i**	medin**ė**
	Kilmininkas	Kokio? Kokios?	balt**o**	gražaus	medinio	balt**os**	gražios	medinės
	Naudininkas	Kokiam? Kokiai?	balt**am**	gražiam	mediniam	balt**ai**	gražiai	medinei
	Galininkas	Kokį? Kokią?	balt**ą**	gražų	medinį	balt**ą**	gražią	medinę
	Įnagininkas	Kokiu? Kokia?	balt**u**	gražiu	mediniu	balt**a**	gražia	medine
	Vietininkas	Kokiame? Kokioje?	balt**ame**	gražiame	mediniame	balt**oje**	gražioje	medinėje
	Šauksmininkas		balt**as**	gražus	medini	balt**a**	graž**i**	medin**e**
Daugiskaita	Vardininkas	Kokie? Kokios?	balt**i**	gražūs	mediniai	balt**os**	gražios	medinės
	Kilmininkas	Kokių?	balt**ų**	gražių	medinių	balt**ų**	gražių	medinių
	Naudininkas	Kokiems? Kokioms?	balt**iems**	gražiems	mediniems	balt**oms**	gražioms	medinėms
	Galininkas	Kokius? Kokias?	balt**us**	gražius	medinius	balt**as**	gražias	medines
	Įnagininkas	Kokiais? Kokiomis?	balt**ais**	gražiais	mediniais	balt**omis**	gražiomis	medinėmis
	Vietininkas	Kokiuose? Kokiose?	balt**uose**	gražiuose	mediniuose	balt**ose**	gražiose	medinėse
	Šauksmininkas		balt**i**	gražūs	mediniai	balt**os**	gražios	medinės

ĮVARDŽIUOTINIŲ BŪDVARDŽIŲ LINKSNIAVIMAS

	Linksnis	Klausimas	Vyriškoji giminė			Moteriškoji giminė		
Vienaskaita	Vardininkas	Koks? Kokia?	baltasis	gražusis	didysis	baltoji	gražioji	didžioji
	Kilmininkas	Kokio? Kokios?	baltojo	gražiojo	didžiojo	baltosios	gražiosios	didžiosios
	Naudininkas	Kokiam? Kokiai?	baltajam	gražiajam	didžiajam	baltajai	gražiajai	didžiajai
	Galininkas	Kokį? Kokią?	balt**ąjį**	graž**ųjį**	did**ųjį**	balt**ąją**	graž**iąją**	didž**iąją**
	Įnagininkas	Kokiu? Kokia?	baltuoju	gražiuoju	didžiuoju	balt**ąja**	graž**iąja**	didž**iąja**
	Vietininkas	Kokiame? Kokioje?	baltajame	gražiajame	didžiajame	baltojoje	gražiojoje	didžiojoje
	Šauksmininkas		baltasis	gražusis	didysis	baltoji	gražioji	didžioji
Daugiskaita	Vardininkas	Kokie? Kokios?	baltieji	gražieji	didieji	baltosios	gražiosios	didžiosios
	Kilmininkas	Kokių?	balt**ųjų**	graž**iųjų**	didž**iųjų**	balt**ųjų**	graž**iųjų**	didž**iųjų**
	Naudininkas	Kokiems? Kokioms?	baltiesiems	gražiesiems	didiesiems	baltosioms	gražiosioms	didžiosioms
	Galininkas	Kokius? Kokias?	baltuosius	gražiuosius	didžiuosius	balt**ąsias**	graž**iąsias**	didž**iąsias**
	Įnagininkas	Kokiais? Kokiomis?	baltaisiais	gražiaisiais	didžiaisiais	baltosiomis	gražiosiomis	didžiosiomis
	Vietininkas	Kokiuose? Kokiose?	balt**uosiuose**	graž**iuosiuose**	didž**iuosiuose**	balt**osiose**	graž**iosiose**	didž**iosiose**
	Šauksmininkas		baltieji	gražieji	didieji	baltosios	gražiosios	didžiosios

VEIKSMAŽODIS

GRAMATINIAI POŽYMIAI

01 Sangrąžinis

Su SANGRĄŽOS DALELE **-SI,** pasako sau pačiam taikomą veiksmą arba tarpusavio veiksmą

*prausia**si**, prau st**is**, nu**si**prausė, stumdo**si**, žemint**is**, ap**si**džiaugė, pa**si**ryžtų*

02 Beasmenis

Tie, kurie turi **tik III asmens formą,** nežymi jokio asmens ir reiškia savaime vykstantį veiksmą

aušta, dienoja, lyja, sninga, temsta, gelia, niežti, rūpi, skauda, stinga
aušo, aušdavo, auš; snigo, snigdavo, snigs; niežėjo, niežėdavo, niežės.

03 Asmenuotė

Asmenuotės nustatomos pagal **esamojo laiko III asmens galūnę**:

1 **a** *jis, ji bėg**a**, neš**a**, im**a***
2 **i** *jis, ji gird**i**, tyl**i**, žiūr**i***
3 **o** *jis, ji sak**o**, skait**o**, raš**o***

04 Nuosaka

Yra 3 nuosakos: TIESIOGINĖ, TARIAMOJI, LIEPIAMOJI.

bėgu, bėgome, bėga; bėgčiau, bėgtų; bėk, bėkime

05 Laikas

ESAMASIS laikas; *matau, matai, mato*
BŪTASIS KARTINIS laikas; *mačiau, matei, matė*
BŪTASIS DAŽNINIS laikas; *matydavu, matydavai, matydavo;*
BŪSIMASIS laikas *matysiu, matysi, matys*

06 Skaičius

VIENASKAITA ir DAUGISKAITA.

aš; tu; jis, ji — mes; jūs; jie, jos

07 Asmuo

YRA 3 ASMENYS:

1. *aš;* *mes*
2. *tu;* *jūs*
3. *jis, ji;* *jie, jos*

VEIKSMAŽODIO ASMENAVIMAS

Tiesioginė nuosaka

(reiškia veiksmą, kuris vyksta dabar, vyko praeityje ar vyks ateityje, bei abejojimą, norą, pageidavimą)

Skaičius / Laikas		Esamasis laikas			Būtasis kartinis laikas			Būtasis dažninis laikas			Būsimasis laikas		
Vienaskaita	aš	bėgu	tyliu	matau	bėgau	tylėjau	mačiau	bėgdavau	tylėdavau	matydavau	bėgsiu	tylėsiu	matysiu
	tu	bėgi	tyli	matai	bėgai	tylėjai	matei	bėgdavai	tylėdavai	matydavai	bėgsi	tylėsi	matysi
	jis, ji	bėga	tyli	mato	bėgo	tylėjo	matė	bėgdavo	tylėdavo	matydavo	bėgs	tylės	matys
Daugiskaita	mes	bėgame	tylime	matome	bėgome	tylėjome	matėme	bėgdavome	tylėdavome	matydavome	bėgsime	tylėsime	matysime
	jūs	bėgate	tylite	matote	bėgote	tylėjote	matėte	bėgdavote	tylėdavote	matydavote	bėgsite	tylėsite	matysite
	jie, jos	bėga	tyli	mato	bėgo	tylėjo	matė	bėgdavo	tylėdavo	matydavo	bėgs	tylės	matys
Vienaskaita	aš	lekiu	čiuožiu	mezgu	lėkiau	čiuožiau	mezgiau	lėkdavau	čiuoždavau	megzdavau	lėsiu	čiuošiu	megsiu
	tu	leki	čiuoži	mezgi	lėkei	čiuožei	mezgei	lėkdavai	čiuoždavai	megzdavai	lėksi	čiuoši	megsi
	jis, ji	lekia	čiuožia	mezga	lėkė	čiuožė	mezgė	lėkdavo	čiuoždavo	megzdavo	lėks	čiuoš	megs
Daugiskaita	mes	lekiame	čiuožiame	mezgame	lėkėme	čiuožėme	mezgėme	lėkdavome	čiuoždavome	megzdavome	lėksime	čiuošime	megsime
	jūs	lekiate	čiuožiate	mezgate	lėkėte	čiuožėte	mezgėte	lėkdavote	čiuoždavote	megzdavote	lėksite	čiuošite	megsite
	jie, jos	lekia	čiuožia	mezga	lėkė	čiuožė	mezgė	lėkdavo	čiuoždavo	megzdavo	lėks	čiuoš	megs

Veiksmažodžio laikų rašyba

* Esamojo laiko III asmens galūnė po minkštojo priebalsio yra **-ia**. Todėl ji išlieka ir **daugiskaitos I bei II** asmenyse:
jis siunčia, pučia, moja
mes siunčiame, pučiame, mojame
jūs siunčiate, pučiate, mojate

* Jeigu būtojo kartinio laiko III asmuo baigiasi galūne **-ė**, tai vns. II asmenyje rašome **-ei**:
ji sakė - tu sakei
jis nešė - tu nešei

* Jeigu būtojo kartinio laiko III asmuo baigiasi galūne **-o**, tai vns. II asmenyje rašoma **-ai**:
jis girdėjo - tu girdėjai
jis žiūrėjo - tu žiūrėjai

* Šaknies dusliajam priebalsiui susidūrus su būtojo dažninio laiko priesaga **-dav-**, įvyksta priebalsių asimiliacija (suskardėjimas):

sekdavo, nešdavo

dūkdavo, liepdavo

* Šaknies priebalsiams **s, š, z, ž** susidūrus su būsimojo laiko priesaga **-s-** įvyksta asimiliacija (susiliejimas):

ves-ti + -s → ves (s+s → s)
neš-ti + s → neš (š+s → š)
megzti + s → megs (z+s → s)
vež-ti + s → veš (ž+s → š)

VEIKSMAŽODŽIO NUOSAKOS

Nuosaka / Skaičius	TARIAMOJI NUOSAKA (reiškia veiksmą, kuris vyktų, jei būtų tam tikra sąlyga)			LIEPIAMOJI NUOSAKA (reiškia liepimą, raginimą, pageidavimą, griežtą įsakymą)		
Vienaskaita	aš bėgčiau tu bėgtum jis, ji bėgtų	tylėčiau tylėtum tylėtų	matyčiau matytum matytų	tu bėk	tylėk	matyk
Daugiskaita	mes bėgtume jūs bėgtumėte jie, jos bėgtų	tylėtume tylėtumėte tylėtų	matytume matytumėte matytų	mes bėkime jūs bėkite	tylėkime tylėkite	matykime matykite
Vienaskaita	aš lėkčiau tu lėktum jis, ji lėktų	čiuožčiau čiuoštum čiuoštų	megzčiau megztum megztų	tu lėk	čiuožk	megzk
Daugiskaita	mes lėtume jūs lėktumėte jie, jos lėktų	čiuoštume čiuoštumėte čiuoštų	megztume megztumėte megztų	mes lėkime jūs lėkite	čiuožkime čiuožkite	megzkime megzkite
Nuosakų rašyba	* Tariamosios nuosakos **vns. I asmens** galūnėje visada rašome **-iau:** ***čiuožčiau, eičiau, grįžčiau, kąsčiau, mesčiau.*** * Visuose tariamosios nuosakos asmenyse susidūrus skardžiajam šaknies priebalsiui su priesaga **-t-**, kuris **I a.** pasikeičia į **-č-** (-t- → -č-), įvyksta susiliejimas: ***čiuožčiau, grįžčiau, megzčiau, zyzčiau*** ***čiuoštum, grįštum, megztum, zyztum*** ***čiuoštų, grįštų, megztų, zyztų*** * Tariamosios nuosakos **III asmuo** baigiasi galūne **-ų**: ***bėgtų, eitų, čiuoštų, vežtų.***			*Skardieji priebalsiai prieš liepiamosios nuosakos priesagą **-k-** suduslėja: čiuožk, dirbk, megzk, grįžk, vežk. * Šaknies priebalsiai **g, k** susilieja su liepiamosios nuosakos priesaga **-k-**: deg-ti + k → dek (g+k → k) reng-ti + k → renk šok-ti + k → šok (k+k → k) rink-ti + k → rink		

DALYVIS

GRAMATINIAI POŽYMIAI

01	Rūšis	VEIKIAMOJI darantis, daręs, darydavęs, darysiąs		NEVEIKIAMOJI daromas, darytas, darysimas	
02	Sangražinė ar įvardžiuotinė forma	SU SANGR. DAL. ***SI*** rašąsis, pasisakiusi, dairomasi		SU ĮVARDŽIUOTINE GALŪNE ***(+JIS, JI)*** šaukiamasis, rašomieji, bėgantysis, tylėjusioji	
03	Laikas	ESAMASIS L. bėgąs, bėgantis, bėganti	BŪTASIS KARTINIS L. bėgęs, bėgusi	BŪTASIS DAŽNINIS L. bėgdavęs, bėgdavusi	BŪSIMASIS L. bėgsiantis, bėgsianti
04	Giminė	VYRIŠKOJI bėgantis, laukiamas	MOTERIŠKOJI bėganti, laukiama	BEVARDĖ rašoma, džiaugiamasi	
05	Skaičius	VIENASKAITA bėgantis, bėganti	DAUGISKAITA bėgantys, bėgančios		
06	Linksnis	VARDININKAS, KILMININKAS, NAUDININKAS, GALININKAS, ĮNAGININKAS, VIETININKAS, ŠAUKSMININKAS bėgantis, bėgančio, bėgančiam, bėgantį, bėgančiu, bėgančiame, bėgantis			

PUSDALYVIS

neasmenuojamoji ir nelinksniuojamoji veiksmažodžio forma,
reiškianti **to paties veikėjo antraeilį veiksmą**
ir parodanti aplinkybę.

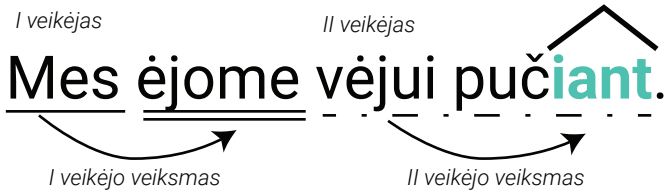
GRAMATINIAI POŽYMIAI

01	Sangrąžinė forma (jei turi)	Žvalgydamasis, žvalgydamasi persirašydamas, persirašydama
02	Giminė	VYRIŠKOJI: stovėdamas, stovėdami ir MOTERIŠKOJI: stovėdama, stovėdamos
03	Skaičius	VIENASKAITA: bėgdamas, bėgdamas ir DAUGISKAITA: bėgdami, bėgdamos

PADALYVIS

neasmenuojamoji ir nelinksniuojamoji veiksmažodžio forma,
reiškianti **kito veikėjo atliekamą antraeilį veiksmą**
ir parodanti aplinkybę.

Padalyvis vartojamas ir **beasmeniuose sakiniuose.**

GRAMATINIAI POŽYMIAI

01	Sangrąžinė forma (jei turi)	pasidirbant, pasidirbus, pasidirbdavus, pasidirbsiant
02	Laikas	Esamasis: bėgant, pučiant, tylint, vežant Būtasis kartinis: bėgus, pūtus, tylėjus, vežus Būtasis dažninis: bėgdavus, pūsdavus, tylėdavus, veždavus Būsimasis: bėgsiant, pūsiant, tylėsiant, vešiant

VEIKIAMOSIOS RŪŠIES DALYVIŲ LINKSNIAVIMAS

ESAMASIS LAIKAS

Skaičius	Linksnis	Trumpinys, klausimas	ESAMASIS LAIKAS	
			Vyriškoji giminė	Moteriškoji giminė
Vienaskaita	Vardininkas	V. Kas?	bėg**ąs**, šauk**iąs**, tyl**įs** bėg**antis**, šauk**iantis**, tyl**intis**	bėg**anti**, šauk**ianti**, tyl**inti**
	Kilmininkas	K. ko?	bėgančio, šaukiančio, tylinčio	bėgančios, šaukiančios, tylinčios
	Naudininkas	N. kam?	bėgančiam, šaukiančiam, tylinčiam	bėgančiai, šaukiančiai, tylinčiai
	Galininkas	G. ką?	bėgantį, šaukiantį, tylintį	bėgančią, šaukiančią, tylinčią
	Įnagininkas	Įn. kuo?	bėgančiu, šaukiančiu, tylinčiu	bėgančia, šaukiančia, tylinčia
	Vietininkas	Vt. kame?	bėgančiame, šaukiančiame, tylinčiame	bėgančioje, šaukiančioje, tylinčioje
Daugiskaita	Vardininkas	V. Kas?	bėg**ą**, šauk**ią**, tyl**į** bėg**antys**, šauk**iantys**, tyl**intys**	bėg**ančios**, šauk**iančios**, tyl**inčios**
	Kilmininkas	K. ko?	bėgančių, šaukiančių, tylinčių	bėgančių, šaukiančių, tylinčių
	Naudininkas	N. kam?	bėgantiems, šaukiantiems, tylintiems	bėgančioms, šaukiančioms, tylinčioms
	Galininkas	G. ką?	bėgančius, šaukiančius, tylinčius	bėgančias, šaukiančias, tylinčias
	Įnagininkas	Įn. kuo?	bėgančiais, šaukiančiais, tylinčiais	bėgančiomis, šaukiančiomis, tylinčiomis
	Vietininkas	Vt. kame?	bėgančiuose, šaukiančiuose, tylinčiuose	bėgančiose, šaukiančiose, tylinčiose

VEIKIAMOSIOS RŪŠIES DALYVIŲ LINKSNIAVIMAS

BŪTASIS KARTINIS LAIKAS

Skaičius	Linksnis	Trumpinys, klausimas	BŪTASIS KARTINIS LAIKAS	
			Vyriškoji giminė	Moteriškoji giminė
Vienaskaita	Vardininkas	V. Kas?	bėg**ęs**, šauk**ęs**, tylėj**ęs**	bėg**usi**, šauk**usi**, tylėj**usi**
	Kilmininkas	K. ko?	bėg**usio**, šauk**usio**, tylėj**usio**	bėgusios, šaukusios, tylėjusios
	Naudininkas	N. kam?	bėgus**iam**, šaukus**iam**, tylėjus**iam**	bėgus**iai**, šaukus**iai**, tylėjus**iai**
	Galininkas	G. ką?	bėgus**į**, šaukus**į**, tylėjus**į**	bėgus**ią**, šaukus**ią**, tylėjus**ią**
	Įnagininkas	Įn. kuo?	bėgusiu, šaukusiu, tylėjusiu	bėgus**ia**, šaukus**ia**, tylėjus**ia**
	Vietininkas	Vt. kame?	bėgus**iame**, šaukus**iame**, tylėjus**iame**	bėgus**ioje**, šaukus**ioje**, tylėjus**ioje**
Daugiskaita	Vardininkas	V. Kas?	bėg**ę**, šauk**ę**, tylėj**ę**	bėgusios, šaukusios, tylėjusios
	Kilmininkas	K. ko?	bėgus**ių**, šaukus**ių**, tylėjus**ių**	bėgus**ių**, šaukus**ių**, tylėjus**ių**
	Naudininkas	N. kam?	bėgusiems, šaukusiems, tylėjusiems	bėgusioms, šaukusioms, tylėjusioms
	Galininkas	G. ką?	bėgusius, šaukusius, tylėjusius	bėgus**ias**, šaukus**ias**, tylėjus**ias**
	Įnagininkas	Įn. kuo?	bėgus**iais**, šaukus**iais**, tylėjus**iais**	bėgusiomis, šaukusiomis, tylėjusiomis
	Vietininkas	Vt. kame?	bėgus**iuose**, šaukus**iuose**, tylėjus**iuose**	bėgus**iose**, šaukus**iose**, tylėjus**iose**

VEIKIAMOSIOS RŪŠIES DALYVIŲ LINKSNIAVIMAS

BŪTASIS DAŽNINIS LAIKAS

Skaičius	Linksnis	Trumpinys, klausimas	BŪTASIS DAŽNINIS LAIKAS	
			Vyriškoji giminė	Moteriškoji giminė
Vienaskaita	Vardininkas	V. Kas?	bėgdav**ęs**, šaukdav**ęs**, tylėdav**ęs**	bėgdav**usi**, šaukdav**usi**, tylėdav**usi**
	Kilmininkas	K. ko?	bėgdav**usio**, šaukdav**usio**, tylėdav**usio**	bėgdav**usios**, šaukdav**usios**, tylėdav**usios**
	Naudininkas	N. kam?	bėgdavus**iam**, šaukdavus**iam**, tylėdavus**iam**	bėgdavus**iai**, šaukdavus**iai**, tylėdavus**iai**
	Galininkas	G. ką?	bėgdavus**į**, šaukdavus**į**, tylėdavus**į**	bėgdavus**ią**, šaukdavus**ią**, tylėdavus**ią**
	Įnagininkas	Įn. kuo?	bėgdavusiu, šaukdavusiu, tylėdavusiu	bėgdavus**ia**, šaukdavus**ia**, tylėdavus**ia**
	Vietininkas	Vt. kame?	bėgdavus**iame**, šaukdavus**iame**, tylėdavus**iame**	bėgdavus**ioje**, šaukdavus**ioje**, tylėdavus**ioje**
Daugiskaita	Vardininkas	V. Kas?	bėgdav**ę**, šaukdav**ę**, tylėdav**ę**	bėgdavusios, šaukdavusios, tylėdavusios
	Kilmininkas	K. ko?	bėgdavus**ių**, šaukdavus**ių**, tylėdavus**ių**	bėgdavus**ių**, šaukdavus**ių**, tylėdavus**ių**
	Naudininkas	N. kam?	bėgdavusiems, šaukdavusiems, tylėdavusiems	bėgdavusioms, šaukdavusioms, tylėdavusioms
	Galininkas	G. ką?	bėgdavusius, šaukdavusius, tylėdavusius	bėgdavus**ias**, šaukdavus**ias**, tylėdavus**ias**
	Įnagininkas	Įn. kuo?	bėgdavus**iais**, šaukdavus**iais**, tylėdavus**iais**	bėgdavusiomis, šaukdavusiomis, tylėdavusiomis
	Vietininkas	Vt. kame?	bėgdavus**iuose**, šaukdavus**iuose**, tylėdavus**iuose**	bėgdavus**iose**, šaukdavus**iose**, tylėdavus**iose**

VEIKIAMOSIOS RŪŠIES DALYVIŲ LINKSNIAVIMAS

BŪSIMASIS LAIKAS

Skaičius	Linksnis	Trumpinys, klausimas	BŪSIMASIS LAIKAS	
			Vyriškoji giminė	Moteriškoji giminė
Vienaskaita	Vardininkas	V. Kas?	bėgsiąs, šauksiąs, tylėsiąs bėgsiantis, šauksiantis, tylėsiantis	bėgsianti, šauksianti, tylėsianti
	Kilmininkas	K. ko?	bėgsiančio, šauksiančio, tylėsiančio	bėgsiančios, šauksiančios, tylėsiančios
	Naudininkas	N. kam?	bėgsiančiam, šauksiančiam, tylėsiančiam	bėgsiančiai, šauksiančiai, tylėsiančiai
	Galininkas	G. ką?	bėgsiantį, šauksiantį, tylėsiantį	bėgsiančią, šauksiančią, tylėsiančią
	Įnagininkas	Įn. kuo?	bėgsiančiu, šauksiančiu, tylėsiančiu	bėgsiančia, šauksiančia, tylėsiančia
	Vietininkas	Vt. kame?	bėgsiančiame, šauksiančiame, tylėsiančiame	bėgsiančioje, šauksiančioje, tylėsiančioje
Daugiskaita	Vardininkas	V. Kas?	bėgsią, šauksią, tylėsią bėgsiantys, šauksiantys, tylėsiantys	bėgsiančios, šauksiančios, tylėsiančios
	Kilmininkas	K. ko?	bėgsiančių, šauksiančių, tylėsiančių	bėgsiančių, šauksiančių, tylėsiančių
	Naudininkas	N. kam?	bėgsiantiems, šauksiantiems, tylėsiantiems	bėgsiančioms, šauksiančioms, tylėsiančioms
	Galininkas	G. ką?	bėgsiančius, šauksiančius, tylėsiančius	bėgsiančias, šauksiančias, tylėsiančias
	Įnagininkas	Įn. kuo?	bėgsiančiais, šauksiančiais, tylėsiančiais	bėgsiančiomis, šauksiančiomis, tylėsiančiomis
	Vietininkas	Vt. kame?	bėgsiančiuose, šauksiančiuose, tylėsiančiuose	bėgsiančiose, šauksiančiose, tylėsiančiose

NEVEIKIAMOSIOS RŪŠIES DALYVIŲ LINKSNIAVIMAS

ESAMASIS LAIKAS

Skaičius	Linksnis	Trumpinys, klausimas	ESAMASIS LAIKAS	
			Vyriškoji giminė	Moteriškoji giminė
Vienaskaita	Vardininkas	V. Kas?	laukiamas, skaitomas, tylimas	laukiama, skaitoma, tylima
	Kilmininkas	K. ko?	laukiamo, skaitomo, tylimo	laukiamos, skaitomos, tylimos
	Naudininkas	N. kam?	laukiamam, skaitomam, tylimam	laukiamai, skaitomai, tylimai
	Galininkas	G. ką?	laukiamą, skaitomą, tylimą	laukiamą, skaitomą, tylimą
	Įnagininkas	Įn. kuo?	laukiamu, skaitomu, tylimu	laukiama, skaitoma, tylima
	Vietininkas	Vt. kame?	laukiame, skaitome, tylime	laukiamoje, skaitomoje, tylimoje
Daugiskaita	Vardininkas	V. Kas?	laukiami, skaitomi, tylimi	laukiamos, skaitomos, tylimos
	Kilmininkas	K. ko?	laukiamų, skaitomų, tylimų	laukiamų, skaitomų, tylimų
	Naudininkas	N. kam?	laukiamiems, skaitomiems, tylimiems	laukiamoms, skaitomoms, tylimoms
	Galininkas	G. ką?	laukiamus, skaitomus, tylimus	laukiamas, skaitomas, tylimas
	Įnagininkas	Įn. kuo?	laukiamais, skaitomais, tylimais	laukiamomis, skaitomomis, tylimomis
	Vietininkas	Vt. kame?	laukiamuose, skaitomuose, tylimuose	laukiamose, skaitomose, tylimose

NEVEIKIAMOSIOS RŪŠIES DALYVIŲ LINKSNIAVIMAS

BŪTASIS LAIKAS

Skaičius	Linksnis	Trumpinys, klausimas	BŪTASIS LAIKAS	
			Vyriškoji giminė	Moteriškoji giminė
Vienaskaita	Vardininkas	V. Kas?	laukt**a**s, skaityt**a**s, tylėt**a**s	laukt**a**, skaityt**a**, tylėt**a**
	Kilmininkas	K. ko?	laukto, skaityto, tylėto	lauktos, skaitytos, tylėtos
	Naudininkas	N. kam?	lauktam, skaitytam, tylėtam	lauktai, skaitytai, tylėtai
	Galininkas	G. ką?	laukt**ą**, skaityt**ą**, tylėt**ą**	laukt**ą**, skaityt**ą**, tylėt**ą**
	Įnagininkas	Įn. kuo?	lauktu, skaitytu, tylėtu	laukta, skaityta, tylėta
	Vietininkas	Vt. kame?	laukt**ame**, skaityt**ame**, tylėt**ame**	laukt**oje**, skaityt**oje**, tylėt**oje**
Daugiskaita	Vardininkas	V. Kas?	laukti, skaityti, tylėti	lauktos, skaitytos, tylėtos
	Kilmininkas	K. ko?	laukt**ų**, skaityt**ų**, tylėt**ų**	laukt**ų**, skaityt**ų**, tylėt**ų**
	Naudininkas	N. kam?	lauktiems, skaitytiems, tylėtiems	lauktoms, skaitytoms, tylėtoms
	Galininkas	G. ką?	lauktus, skaitytus, tylėtus	lauktas, skaitytas, tylėtas
	Įnagininkas	Įn. kuo?	lauktais, skaitytais, tylėtais	lauktomis, skaitytomis, tylėtomis
	Vietininkas	Vt. kame?	laukt**uose**, skaityt**uose**, tylėt**uose**	laukt**ose**, skaityt**ose**, tylėt**ose**

NEVEIKIAMOSIOS RŪŠIES DALYVIŲ LINKSNIAVIMAS

BŪSIMASIS LAIKAS

Skaičius	Linksnis	Trumpinys, klausimas	BŪSIMASIS LAIKAS	
			Vyriškoji giminė	Moteriškoji giminė
Vienaskaita	Vardininkas	V. Kas?	lauksimas, skaitysimas, tylėsimas	lauksima, skaitysima, tylėsima
	Kilmininkas	K. ko?	lauksimo, skaitysimo, tylėsimo	lauksimos, skaitysimos, tylėsimos
	Naudininkas	N. kam?	lauksimam, skaitysimam, tylėsimam	lauksimai, skaitysimai, tylėsimai
	Galininkas	G. ką?	lauksimą, skaitysimą, tylėsimą	lauksimą, skaitysimą, tylėsimą
	Įnagininkas	Įn. kuo?	lauksimu, skaitysimu, tylėsimu	lauksima, skaitysima, tylėsima
	Vietininkas	Vt. kame?	lauksimame, skaitysimame, tylėsimame	lauksimoje, skaitysimoje, tylėsimoje
Daugiskaita	Vardininkas	V. Kas?	lauksimi, skaitysimi, tylėsimi	lauksimos, skaitysimos, tylėsimos
	Kilmininkas	K. ko?	lauksimų, skaitysimų, tylėsimų	lauksimų, skaitysimų, tylėsimų
	Naudininkas	N. kam?	lauksimiems, skaitysimiems, tylėsimiems	lauksimoms, skaitysimoms, tylėsimoms
	Galininkas	G. ką?	lauksimus, skaitysimus, tylėsimus	lauksimas, skaitysimas, tylėsimas
	Įnagininkas	Įn. kuo?	lauksimais, skaitysimais, tylėsimais	lauksimomis, skaitysimomis, tylėsimomis
	Vietininkas	Vt. kame?	lauksimuose, skaitysimuose, tylėsimuose	lauksimose, skaitysimose, tylėsimose

ĮVARDŽIUOTINĖS FORMOS DALYVIŲ LINKSNIAVIMAS

VEIKIAMOJI RŪŠIS, ESAMASIS LAIKAS

Skaičius	Linksnis	Trumpinys, klausimas	ESAMASIS LAIKAS	
			Vyriškoji giminė	Moteriškoji giminė
Vienaskaita	Vardininkas	V. Kas?	bėgant**ysis**, rašant**ysis**, stebint**ysis**	bėgančio**ji**, rašančio**ji**, stebinčio**ji**
	Kilmininkas	K. ko?	bėgančio**jo**, rašančio**jo**, stebinčio**jo**	bėgančio**sios**, rašančio**sios**, stebinčio**sios**
	Naudininkas	N. kam?	bėgančia**jam**, rašančia**jam**, stebinčia**jam**	bėgančia**jai**, rašančia**jai**, stebinčia**jai**
	Galininkas	G. ką?	bėgant**į**, rašant**į**, stebint**į**	bėgančią, rašančią, stebinčią
	Įnagininkas	Įn. kuo?	bėgančiuoju, rašančiuoju, stebinčiuoju	bėgančia**ja**, rašančia**ja**, stebinčia**ja**
	Vietininkas	Vt. kame?	bėgančia**jame**, rašančia**jame**, stebinčia**jame**	bėgančio**joje**, rašančio**joje**, stebinčio**joje**
Daugiskaita	Vardininkas	V. Kas?	bėgantieji, rašantieji, stebintieji	bėgančio**sios**, rašančio**sios**, stebinčio**sios**
	Kilmininkas	K. ko?	bėgančių, rašančių, stebinčių	bėgančių, rašančių, stebinčių
	Naudininkas	N. kam?	bėgantiesiems, rašantiesiems, stebintiesiems	bėgančio**sioms**, rašančio**sioms**, stebinčio**sioms**
	Galininkas	G. ką?	bėgančiuosius, rašančiuosius, stebinčiuosius	bėgančią**sias**, rašančią**sias**, stebinčią**sias**
	Įnagininkas	Įn. kuo?	bėgančiaisiais, rašančiaisiais, stebinčiaisiais	bėgančiosiomis, rašančiosiomis, stebinčiosiomis
	Vietininkas	Vt. kame?	bėgančiuosiuose, rašančiuosiuose, stebinčiuosiuose	bėgančio**siose**, rašančio**siose**, stebinčio**siose**

ĮVARDŽIUOTINĖS FORMOS DALYVIŲ LINKSNIAVIMAS

VEIKIAMOJI RŪŠIS, BŪTASIS KARTINIS LAIKAS

Skaičius	Linksnis	Trumpinys, klausimas	BŪTASIS KARTINIS LAIKAS	
			Vyriškoji giminė	Moteriškoji giminė
Vienaskaita	Vardininkas	V. Kas?	bėgus**ysis**, rašius**ysis**, stebėjus**ysis**	bėgus**ioji**, rašius**ioji**, stebėjus**ioji**
	Kilmininkas	K. ko?	bėgusiojo, rašiusiojo, stebėjusiojo	bėgusiosios, rašiusiosios, stebėjusiosios
	Naudininkas	N. kam?	bėgus**iajam**, rašius**iajam**, stebėjus**iajam**	bėgus**iajai**, rašius**iajai**, stebėjus**iajai**
	Galininkas	G. ką?	bėgus**įjį**, rašius**įjį**, stebėjus**įjį**	bėgus**iąją**, rašius**iąją**, stebėjus**iąją**
	Įnagininkas	Įn. kuo?	bėgusiuoju, rašiusiuoju, stebėjusiuoju	bėgus**iąja**, rašius**iąja**, stebėjus**iąja**
	Vietininkas	Vt. kame?	bėgus**iajame**, rašius**iajame**, stebėjus**iajame**	bėgus**iojoje**, rašius**iojoje**, stebėjus**iojoje**
Daugiskaita	Vardininkas	V. Kas?	bėgusieji, rašiusieji, stebėjusieji	bėgusiosios, rašiusiosios, stebėjusiosios
	Kilmininkas	K. ko?	bėgus**iųjų**, rašius**iųjų**, stebėjus**iųjų**	bėgus**iųjų**, rašius**iųjų**, stebėjus**iųjų**
	Naudininkas	N. kam?	bėgusiesiems, rašiusiesiems, stebėjusiesiems	bėgusiosioms, rašiusiosioms, stebėjusiosioms
	Galininkas	G. ką?	bėgusiuosius, rašiusiuosius, stebėjusiuosius	bėgus**iąsias**, rašius**iąsias**, stebėjus**iąsias**
	Įnagininkas	Įn. kuo?	bėgus**iaisiais**, rašius**iaisiais**, stebėjus**iaisiais**	bėgusiosiomis, rašiusiosiomis, stebėjusiosiomis
	Vietininkas	Vt. kame?	bėgus**iuosiuose**, rašius**iuosiuose**, stebėjus**iuosiuose**	bėgus**iosiose**, rašius**iosiose**, stebėjus**iosiose**

ĮVARDŽIUOTINĖS FORMOS DALYVIŲ LINKSNIAVIMAS

VEIKIAMOJI RŪŠIS, BŪTASIS DAŽNINIS LAIKAS

	Linksnis	Trumpinys, klausimas	BŪTASIS DAŽNINIS LAIKAS	
			Vyriškoji giminė	Moteriškoji giminė
Vienaskaita	Vardininkas	V. Kas?	bėgdavus**ysis**, rašydavus**ysis**, stebėdavus**ysis**	bėgdavus**ioji**, rašydavus**ioji**, stebėdavus**ioji**
	Kilmininkas	K. ko?	bėgdavusiojo, rašydavusiojo, stebėdavusiojo	bėgdavusiosios, rašydavusiosios, stebėdavusiosios
	Naudininkas	N. kam?	bėgdavus**iajam**, rašydavus**iajam**, stebėdavus**iajam**	bėgdavus**iajai**, rašydavus**iajai**, stebėdavus**iajai**
	Galininkas	G. ką?	bėgdavus**įjį**, rašydavus**įjį**, stebėdavus**įjį**	bėgdavus**iąją**, rašdavus**iąją**, stebėdavus**iąją**
	Įnagininkas	Įn. kuo?	bėgdavusiuoju, rašydavusiuoju, stebėdavusiuoju	bėgdavus**iąja**, rašydavus**iąja**, stebėdavus**iąja**
	Vietininkas	Vt. kame?	bėgdavus**iajame**, rašydavus**iajame**, stebėjus**iajame**	bėgdavus**iojoje**, rašydavus**iojoje**, stebėdavus**iojoje**
Daugiskaita	Vardininkas	V. Kas?	bėgdavusieji, rašydavusieji, stebėdavusieji	bėgdavusiosios, rašydavusiosios, stebėdavusiosios
	Kilmininkas	K. ko?	bėgdavus**iųjų**, rašydavus**iųjų**, stebėdavus**iųjų**	bėgdavus**iųjų**, rašydavus**iųjų**, stebėdavus**iųjų**
	Naudininkas	N. kam?	bėgdavusiesiems, rašydavusiesiems, stebėdavusiesiems	bėgdavusiosioms, rašydavusiosioms, stebėjusiosioms
	Galininkas	G. ką?	bėgdavusiuosius, rašydavusiuosius, stebėdavusiuosius	bėgdavus**iąsias**, rašydavus**iąsias**, stebėdavus**iąsias**
	Įnagininkas	Įn. kuo?	bėgdavus**iaisiais**, rašydavus**iaisiais**, stebėdavus**iaisiais**	bėgdavusiosiomis, rašydavusiosiomis, stebėdavusiosiomis
	Vietininkas	Vt. kame?	bėgdavus**iuosiuose**, rašydavus**iuosiuose**, stebėdavus**iuosiuose**	bėgdavus**iosiose**, rašydavus**iosiose**, stebėdavus**iosiose**

NOSINIŲ BALSIŲ RAŠYMAS ŽODŽIŲ ŠAKNYJE

I Ilgieji balsiai kaitaliojasi su dvigarsiais

Balsės **ą, ę, į, ų** rašomos tose žodžių šaknyse, kuriose ilgieji balsiai kaitaliojasi su mišriaisiais dvigarsiais **an, en, in, un**: *bręsti – brendo,galąsti – galanda, grįsti – grindė, išsigąsti – išsigando, kąsti – kando, kęsti – kentė, lįsti –lindo, pažįsta – pažinti, rąstas – ręsti –rentė, skęsti – skendo, siųsti – siuntė, skųsti – skundė, spąstai – spęsti – spendė, spręsti – sprendė, švęsti – šventė, žįsti – žindo.*

Įsidėmėtina, kad nosinės balsės nerašomos veiksmažodžiuose, kurių esamajame laike atsiranda intarpas n, o kiti kamienai dvigarsio neturi: *akti – anka – ako, gesti – genda – gedo, sekti – senka – seko.*

II Ilgieji balsiai kaitaliojasi tarpusavyje

Balsės **ą, ę, į** žodžių šaknyse rašomos tada, kai jomis žymimi garsai giminiškuose žodžiuose **kaitaliojasi tarpusavyje (bet ne su raide ė!)**: *drįsti – drąsa, grįžti – grąža – gręžti – grąžtas, mąstyti – mįslė, rąžytis – ręžtis, tęsti – tįsti – tąsa, tręšti – trąša.*

Įsidėmėtini kai kurie žodžiai, kurių šaknyje nosinės balsės **nerašomos**: *draskyti – drėskė, dvesia – dvėsė, grasinti – grėsė, driksti – dryksta – drisko, gižti – gyžta – gižo, įgristi – įgrysta – įgriso, tižti – tyžta – tižo, gryžtelėti, lysti (plonėti), pasiryžti, ryžtis, tesėti žodį.*

III Ilgieji balsiai senuose daiktavardžiuose

(įsidėmėtinos rašybos žodžiai)

Balsės **ą, ę** rašomos daiktavardžių šaknyse, kai jomis žymimi garsai išlieka ilgi ir kirčiuotuose, ir nekirčiuotuose skiemenyse: *ąsa, ąsotis, ąselė, ąžuolas, ląsta, ląstelė, lęšis, vąšas, žąsis, žąslai.*

Įsidėmėtini kai kurie žodžiai, kurių šaknyje nosinės balsės nerašomos: *asla, lysvė, mastas, mastelis, gryčia, ražas, ražiena, žastas.*

IV Ilgieji balsiai esamojo laiko veiksmažodžių ir iš jų padarytų formų šaknyse

Balsės **ą, ę** rašomos kai kurių veiksmažodžių **esamojo laiko** ir iš jo padarytų formų **(es. l. dalyviai, padalyviai)** šaknyse ilgiesiems garsams (ir kirčiuotuose, ir nekirčiuotuose skiemenyse) žymėti: *bąla, gęsta, glęžta, kąra, knęžta, kęžta, mąžta, sąla, šąla, šąšta, tęžta, tręšta, žabąla.*

Įsidėmėtina, kad nosinės raidės nerašomos šių veiksmažodžių bendratyse, kituose laikuose ir iš jų padarytose formose: *apsalęs, nušašęs, pabalęs, pašalas, sutežęs, sutrešęs, užges, gesina, balina, gesdamas (iš gesti), baldamas (iš balti).*

NOSINIŲ BALSIŲ RAŠYMAS PRIEŠDĖLYJE

Priešdėlis **są-** rašomas prieš priebalses j, l, m, n, r, s, š, v, ž, (z):
sąjūdis, sąlytis, sąmonė, sąnarys, sąrašas, sąsaja, sąšlavos, sąvarža, sąžinė, sąauga.

Priešdėlis **į-** rašomas prieš visas balses ir priebalses:
įaugti, įeiti, įlanka, įmesti, įnamys, įrūgti, įvadas, įžanga, įdukra, įtaka, įgalioti, įkalnė, įbėgti, įprotis, įpėdinis. **Į-** sudaro priešdėlį tada, kai yra tos pačios šaknies žodžių be šio priešdėlio arba su kitais priešdėliais:
įdomus (plg. domėtis), įkandin (plg. kanda, kandis), įkypas (plg. kypti), įmonė (plg. išmonė), įstrižas (plg. pastrižas) ir kt.

Įsidėmėtina, kad nosinės balsės nerašomos, kai atskiru skiemeniu einantis balsis nėra priešdėlis:
ižas, yda, yla, ypač, ypatybė, yra (būti), yra (irti), samana, savitas, idealas, idėja, idiotas, iliuzija, ironija, iždas.

I š i m t i s.
Su nosinėmis raidėmis rašomi žodžiai
įsas, įsčios, įsnauja,
nors čia į nėra priešdėlis.

Dalyvių LINKSNIAVIMAS

Rūšis _____

Laikas _____

Įvardž. f. _____

_____

vardas, pavardė, klasė

	Linksnis	Vyriškoji giminė	Moteriškoji giminė
Vienaskaita	Vardininkas		
	Kilmininkas		
	Naudininkas		
	Galininkas		
	Įnagininkas		
	Vietininkas		
	Šauksmininkas		
Daugiskaita	Vardininkas		
	Kilmininkas		
	Naudininkas		
	Galininkas		
	Įnagininkas		
	Vietininkas		
	Šauksmininkas		

NOSINIŲ BALSIŲ RAŠYMAS ŽODŽIŲ ŠAKNYJE

vardas, pavardė, klasė

Taisyklės

Pavyzdžiai

I Ilgieji balsiai kaitaliojasi su dvigarsiais

Balsės **ą, ę, į, ų** rašomos tose žodžių šaknyse, kuriose ilgieji balsiai kaitaliojasi su mišriaisiais dvigarsiais **an, en, in, un**:

II Ilgieji balsiai kaitaliojasi tarpusavyje

Balsės **ą, ę, į** žodžių šaknyse rašomos tada, kai jomis žymimi garsai giminiškuose žodžiuose **kaitaliojasi tarpusavyje (bet ne su raide ė!)**

III Ilgieji balsiai senuose daiktavardžiuose

(įsidėmėtinos rašybos žodžiai)

Balsės **ą, ę** rašomos daiktavardžių šaknyse, kai jomis žymimi garsai išlieka ilgi ir kirčiuotuose, ir nekirčiuotuose skiemenyse

IV Ilgieji balsiai esamojo laiko veiksmažodžių ir iš jų padarytų formų šaknyse

Balsės **ą, ę** rašomos kai kurių veiksmažodžių **esamojo laiko** ir iš jo padarytų formų **(es. l. dalyviai, padalyviai)** šaknyse

! Nosinės balsės šaknyse nerašomos